

SPORDA
PROFESYONELLEŐSMENİN
ORTAYA ÇIKIŐI

A.Ü. S.B.F

Spor/Para İlişkisi

- Moder sporun doğuşu sürecinde yaşanan gelişmelerden biri de, spor ile para arasındaki ilişkidir.
- Modern spor bahis oyunları sayesinde para ile tanışmıştır. 19.yüzyılın ortalarında İngiltere'deki barların arka bölümünde kurulan ringlerde boks maçları düzenlenmekteydi. Bu maçların en büyük özelliği, bahislere açık olmasıydı. Bahisleri organize edenler, maçları oynatan kişilerdi. Gelişmeleri takip eden amatör boksörlerin, organizatörlerin kazançlarından pay istemeye başlamalarıyla birlikte amatörlük yerini yavaş yavaş profesyonelliğe bırakmıştır.

Spor/Para İlişkisi

- Bokstaki profesyonelliđi Futbol izlemiştir.
- İlk başlarda aynı Boks maçları gibi Futbol maçları da bedava izlenmekteydi. Futbol sahalarına kitlelerin yoğun ilgisi beraberinde bilet uygulamasını getirmiştir.
- Bu süreçte futbolcuların para kazanma sürecinin 2 şekilde olduğundan bahsedilmektedir.
- 1- Bilet satışındaki potansiyeli keşfeden spor kulüpleri daha fazla bilet geliri için sadece en iyi futbolculara para ödemişlerdir.
- 2- kulüplerin futbol maçlarından para kazandığını gören oyuncular pay talep etmişlerdir.

Spor/Para İlişkisi

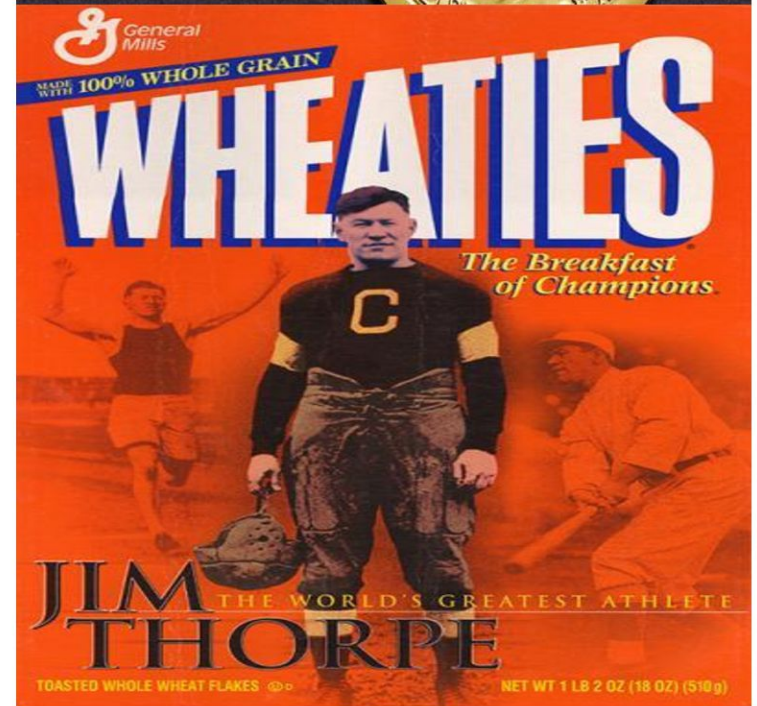
- İngiliz futbolundaki profesyonellik 1885 yılında kabul edildikten sonra 1888 tarihinde Profesyonel futbol ligi kurulmuştur.
- İlk sezonda İngiltere Profesyonel Futbol ligindeki takım sayısı 12 olup, maçlar boyunca 602 Bin kişi stadlarda bu maçları izlemiştir.
- 2. sezonda bu ilgi karşılık bulmuş takım sayısı 16 olurken toplam seyirci sayısı 1 Milyon 900 Bin kişiye ulaşmıştır.
- Takım sayısının 20'ye çıktığı 3. sezonda ise seyirci sayısı 5 Milyona ulaşmıştır.
- **Burada asıl dikkat edilmesi gereken husus kitleler tarafından izlenen bir sporda profesyonelliğe geçildiğinde para akışının olduğunun görülmesidir.**

Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

- Amatörlük kavramı 19. yüzyılda modern sporun ortaya çıkmasıyla birlikte, İngiliz aristokrasinin kullandığı bir kavramdır.
- Bu kavram sporu profesyonel sıfatla yapanların yanı sıra, profesyonel olmayanların da sporun içerisinde yer almalarını sağlamak amacıyla öne sürülmüştür.
- Özellikle İngiltere ve A.B.D.'de bahis kaynaklı at yarışları, beyzbol, boks, eskrim, futbol gibi para sirkülasyonunun fazla olduğu müsabakalar düzenlenmekteydi.
- Tüm bu gelişmeler yaşanmaktayken spor/para ilişkisini kabullenmeyenler, amatör ruhla, kürek, yüzme ve atletizm yarışlarını başlatmışlardır.

Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

- Sporun içine paranın girmesini istemeyenlerden biri de Modern Olimpiyatların kurucusu Baron Pierre de Coubertin'di.
- Coubertin'in bu düşüncesinin ilk kurbanı A.B.D.'li atlet Jim Thorpe'tur. 1912 Stockholm Olimpiyatlarının Pentathlon ve Decathlon yarışmalarının şampiyonununun madalyaları profesyonel olarak beyzbol oynamış olması nedeniyle elinden alınmıştır. (1980'de geri verilmiştir. Ölüm tarihi: 1953).

Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

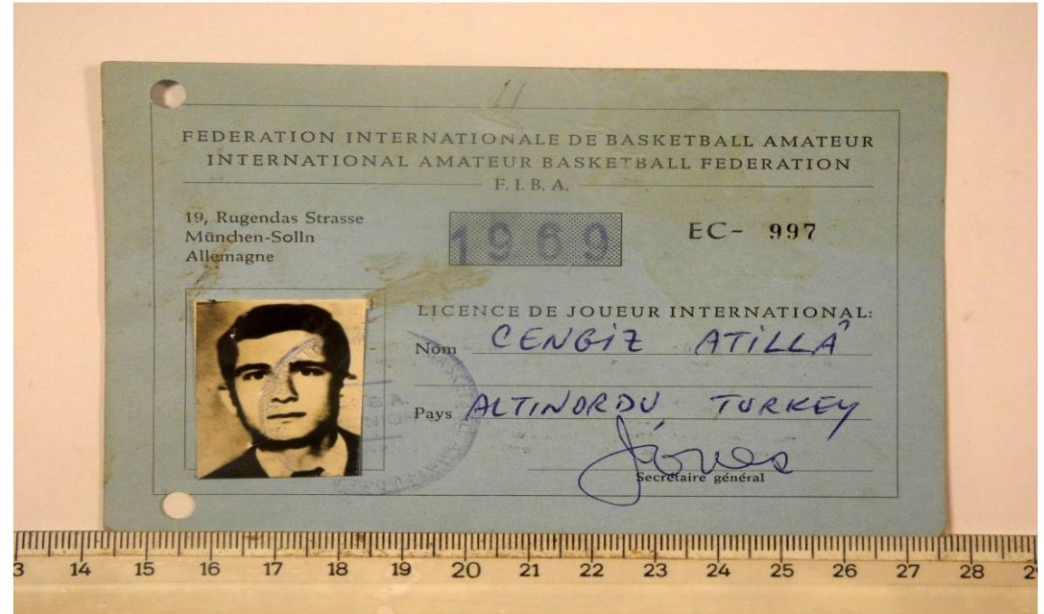
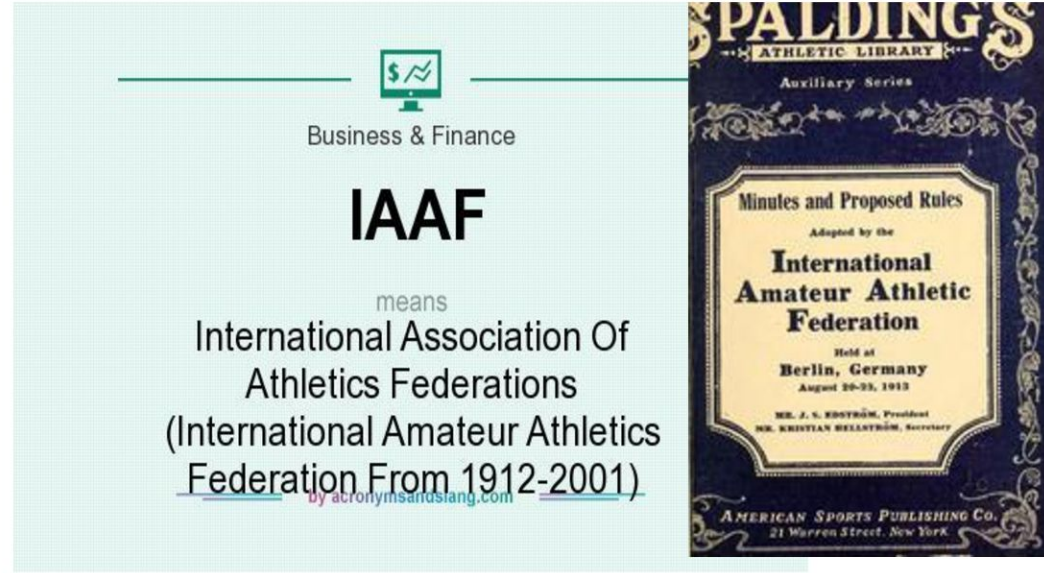
- 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunları'nın hazırlıklarının devam ettiği bir dönemde, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi sporcuların amatörlüklerini tescil etmek üzere incelediğinde, Nasuh AKAR, Gazanfer BİLGE, Halil KAYA ve Yaşar DOĞU gibi dört büyük şampiyonun yanı sıra Ruhi SARIALP gibi rekortmen bir atletin evrakını amatör olmadıkları gerekçesiyle onaylamamış ve bu atletler 1952 Helsinki Olimpiyalarına katılamamışlardır.
- Sporcuları Koruma Derneğinden para aldıkları tespit edilen bu sporcuların amatörlük vasfını yitirdiği belirtilmiştir.

Freestyle wrestling champions, left to right, Gazanfer Bilge, Yasar Dogu, Celem Atik and Nasuh Akar with their trainer Boytorun (centre), during the Summer Olympic Games in London, circa July 1948.

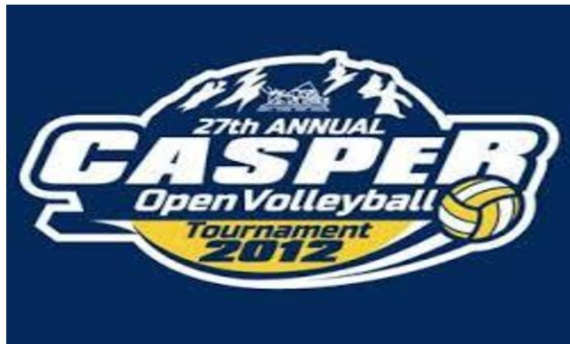
Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

- Profesyonel / amatör kavramının en çok tartışıldığı yerlerden biri de federasyonlar olmuştur.
- Bu tartışmalar ilginç uygulamaları da beraberinde getirmiştir.

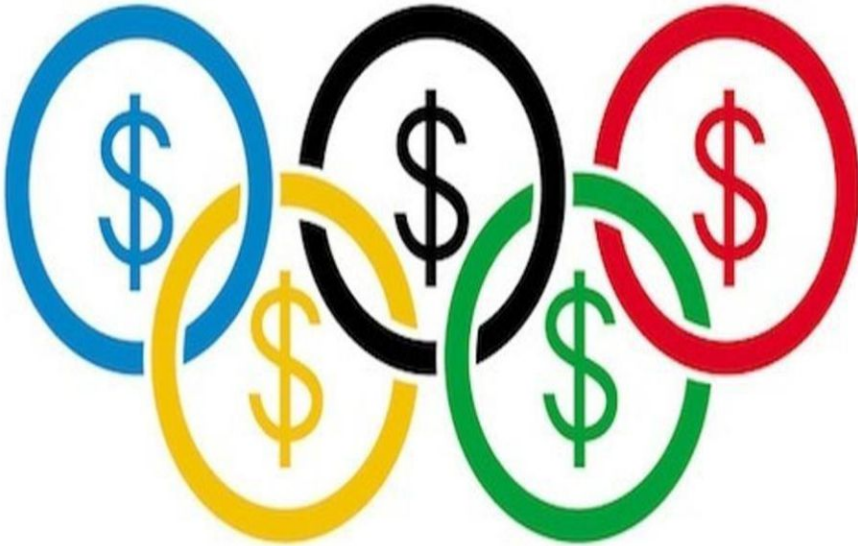
Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

- Amatör / Profesyonel ayrımının en çok yaşandığı spor dalı tenistir. Fransa'da Tenis Federasyonunun kurulduğu yılda kesin bir dille tenisin amatör bir spor olduğu ifade edilmiştir.
- Ancak 1968 yılında dönemin İngiliz tenis ve kriket kulüp başkanlarından Herman DAVID' “Amatör tenis yaşayan bir yalandır” söylemiyle Wimbledon Tenis Turnuvası kapılarının herkese AÇIK olduğunu söylemesi teniste dönüm noktası olmuştur.

Sporda Amatör / Profesyonel Ayrımı

- Olimpiyat Oyunları'ndaki en büyük değişim, ticari bir ürüne dönüşmesidir. Bu süreçte Olimpiyat anlaşmasından “amatörlük” kavramının kaldırılması bir dönüm noktasıdır. Bu yeni süreçle birlikte Olimpiyat Oyunlarının sahibi IOC para kazanmaya başlamıştır.
- 1972 yılında kasasında 2 milyon doları olan IOC'nin sermayesi 1980'de 45 Milyon dolara ulaşmıştır.

TEŐEKKÜRLER